

RETTEEN I GRØNLAND DOM

afsagt den 17. september 2026

Sag BS-26398/2026-RIG

Sagsøger

mod

Departementet for Erhverv og Råstoffer
(advokat Azad Taheri Abkenar)

Denne afgørelse er truffet af Dommer.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 29. maj 2026. Sagen vedrører Sagsøgers påstand om ophævelse af påbud mod Virksomhed samt krav om erstatning.

Sagsøger, har nedlagt følgende påstande:

Principal: Sagsøgte tilpligtes at anerkende, at det administrative påbud af 27. maj 2026 (sagsnr. 2025-1343) om omgående standsning af erhvervsaktiviteter for Virksomhed er ulovligt og en juridisk nullitet, hvorfor det annulleres og erklæres ugyldig.

Subsidiært: Sagsøgte tilpligtes at betale sagsøger DKK 75.000,- i alt, fordelt som DKK 50.000,- i erstatning for tabte driftsomkostninger og uretmæssig licenstvang, samt DKK 25.000,- i godtgørelse for tort og groft myndighedsmisbrug, med procesrente fra sagens anlæg.

Sagsøgte, Departementet for Erhverv og Råstoffer, har påstået afvisning, subsidiært frifindelse.

Sagen er behandlet på skriftligt grundlag.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at Sagsøger den 24. marts 2026 indsendte ansøgning om turismelicens til Departementet for Erhverv og Råstoffer i henhold til § 3 i Inatsisartutlov nr. 62 af 25. november 2024 om turistvirksomhed og om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed (herefter turismeloven).

Den 30. marts 2026 oplyste Departementet for Erhverv og Råstoffer Sagsøger om, at den med ansøgningen vedhæftede sikkerhedsplan skulle opdateres med risikovurdering og beredskabsplan. Sagsøger oplyste den 31. marts 2026, at han ville indsende sikkerhedsplan. Departementet for Erhverv og Råstoffer vejledte ved mail af 7. april 2026 Sagsøger om, hvor han kunne finde vejledning, udkast og skabeloner til sikkerhedsplaner.

Efter henvendelse fra Sagsøger og Person på vegne af Forening vejledte Departementet for Erhverv og Råstoffer den 5. maj 2026 blandt andet om, at turismeloven indeholder undtagelse for kravet om turismelicens for virksomheder med årlig omsætning under 50.000 kr.

Den 27. maj 2026 fremsendte Departementet for Erhverv og Råstoffer påbud til Sagsøger, hvoraf fremgår blandt andet:

”Virksomhed, v/ Sagsøger, CVR nr. er i henhold til Det Centrale Virksomhedsregister registreret med startdato den 19. januar 2026. At udføre tilbyde tjenesteydelser i form af oplevelser i Grønland uden turismelicens er derfor i strid med Inatsisartutlov om turistvirksomhed § 3, stk. 1, for udøvelse af turistvirksomhed, uden besiddelse af en gyldig licens.

Virksomhed, v/ Sagsøger har indtil 24. juni 2026 til at efterleve kravene i Inatsisartutloven. Dette gøres ved at supplere ansøgningen med den sikkerhedsplan, der er påkrævet. Såfremt Virksomhed, v/ Sagsøger ikke har fået turismelicens, skal turismeaktiviteterne indstilles omgående ved tidsfristens udløb, og kan blive pålagt bøde efter Inatsisartutlovens § 16, stk. 1, nr. 1.

Begrundelse

- Virksomhed, v/ Sagsøger, der ifølge Det Centrale Virksomhedsregister har startdato 19. januar 2026, er omfattet af krav i

Inatsisartutlov om at have turismelicens.

- Departementet har 30. marts 2026, 7. april 2026, 5. maj 2026 og 7. maj 2026 anmodet og vejledt Virksomhed, v/ Sagsøger om at udarbejde og indsende sikkerhedsplan, og gjort opmærksom på at dette er et krav for at udøve turistvirksomhed. Anmodningerne har ikke resulteret i at sikkerhedsplan er sendt til Departementet fra ansøger.
- Det fremgår af Sagsøgers facebook og hjemmeside Virksomhed har udført og udfører turistvirksomhed i 2025 og 2026.

Manglende efterlevelse

Såfremt kravene i Inatsisartloven ikke opfyldes efter tidsfristen, må Departementet se sig nødsaget til at indgive en anmeldelse til Politimyndigheden.

Hjemmelsgrundlag

Påbuddet er udstedt i henhold til inatsisartutlov om turistvirksomhed og om zoneinddeling m.v. for erhvervsmæssig virksomhed, nr. 62 af 25. november 2024.”

Samme dag indgav Sagsøger politianmeldelse mod Departementet for Erhverv og Råstoffer samt sagsbehandleren på påbuddet. Sagsøger sendte kopi af politianmeldelsen til Departementet for Erhverv og Råstoffer. Af anmeldelsen fremgik blandt andet, at Sagsøgers virksomhed ude-lukkende var oprettet for at fungere som et mindre bijob med forventet årlig omsætning på under 50.000 kr.

Den 23. juni 2026 indsendte Sagsøger ny ansøgning om turismelicens med en vedhæftet sikkerhedsplan, der indeholdt både risikovurdering og beredskabsplan.

Den 8. juli 2026 meddelte Departementet for Erhverv og Råstoffer Sagsøger turismelicens.

Sagsøger har under sagen fremlagt en posteringsoversigt fra Grøn - landsBANKEN for perioden 1. januar 2026 til 27. maj 2026 for en flexkonto.

Parternes synspunkter

Sagsøger har i sit påstandsdokument anført følgende:

”• Sagsøgtes uopløselige modstrid og totale mangel på

hjemmel: Sagsøgte har i påbuddet (Bilag 1) truet med tvangslukning af sagsøgers virksomhed med den begrundelse, at der mangler en "sikkerhedsplan". Sagsøgtes procesfuldmægtige har imidlertid i sin duplik af 2. september 2026 (Bilag 2) direkte erklæret over for retten, at *"Turismeloven regulerer*

ikke sikkerhed til søs... og regler om sikkerhed til søs m.v. har ingen relevans for

denne sags afgørelse". Da sagsøgte således selv anerkender, at Inatsisartutlov nr. 62 ikke hjemler maritime sikkerhedsregler, har de overtrådt det grundlæggende forvaltningsretlige legalitetsprincip. Påbuddet savner fuldstændig lovhjemmel.

• **Konstitutionel kompetenceoverskridelse (Ultra Vires):** I medfør af Lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre, § 2, jf. Liste II, er luftfart, det maritime område (søsikkerhed), politivæsenet og kriminalloven rene danske rigsanliggender, som Selvstyret ikke har hjemtaget. Inden for søfartslovgivningen findes begrebet "turist" ikke retligt; enhver person ombord er defineret som en passager (*pax*) under den danske Søfartsstyrelses eksklusive suverænitet. Sagsøgte har absolut ingen hjemmel til at parallelregulere, kontrollere eller strafbelægge statsligt godkendte erhvervsduelighedscertifikater.

• **Certifikater som den reelle erhvervslicens jf. Lov nr. 473:** Det gøres særligt gældende, at sagsøgers statslige Erhvervsduelighedsbevis (12 *pax*) under Søfartsstyrelsen samt den internationale Wilderness First Responder (WFR) certificering i sig selv udgør de reelle, fuldgældige licenser og godkendelser til lovlig erhvervsudøvelse inden for passagersejls (*pax*) og adventure-guiding. Da sagsøgers operationelle ret og sikkerhedsgrundlag udspringer direkte af disse statslige og globale certificeringer under den danske stats suverænitet, udgør sagsøgte krav om en lokal parallellicens en direkte overtrædelse af kompetencefordelingen i Lov om Grønlands Selvstyre (Liste II), hvorfor indgrebet er fuldstændig *ultra vires*.

• **Nedbrydning af det globale sikkerhedsapparat (SOLAS/SAR/Polar Code):**

Sagsøgte ulovlige parallelregulering og krav om uautoriserede, landbase-rede sikkerhedsplaner uden for FNs Internationale Maritime Organisation (IMO), SOLAS, SAR-konventionen samt Polarkoden udgør et alvorligt administrativt skred, der bringer menneskeliv i fare. At agere uden for disse internationale traktater skaber en risikofyldt regulatorisk gråzone, der slører ensartede nødprocedurer, øger risikoen for crew-fatigue og truer med at afskære fartøjer fra det globale nød- og redningssystem (GMDSS). Da sagsøger opererer i absolut overensstemmelse med flagstatens gældende internationale forpligtelser, er sagsøgte påbud en ulovlig hindring, som domstolen må tilsidesætte.

• **Global Maritime Distress and Safety System (GMDSS) og Standards of Training, Certification and Watchkeeping (STCW) som statslige og retlige bindemidler:**

Det gøres i direkte forlængelse heraf gældende, at radiokommunikation og nødprocedurer under GMDSS (herunder sagsøgers LRC-radiofoni på engelsk) samt besætningscertificeringer under den globale STCW-konven-

tion er internationale, ufravigelige standarder. I medfør af Lov om Grønlands Selvstyre (2009), Liste II, er forvaltningen af disse konventioner og Søfartsstyrelsens dertilhørende Quality Management System (QMS) et rent statsligt rigsansliggende under den danske stats eksklusive suverænitæt. Sagsøgte besidder absolut ingen retlig hjemmel til at evaluere, parallelregulere eller underkende radiokrav, frekvenser eller STCW-kompetencer, og ethvert lokalt forsøg på kontrol heraf udgør et direkte konstitutionelt retsbrud (*ultra vires*).

• **Den ufravigelige retlige og moralske whistleblower-pligt:** Det gøres endvidere gældende, at sagsøger som certificeret maritim fartøjsfører har en retlig og moralsk tjenestepligt til omgående at indberette systemiske og uautoriserede forvaltningsmæssige indgreb i søsikkerheden jf. SOLAS Kapitel V, Regel 34-1 (*Master's Discretion*). Forvaltningen af disse forhold udgør et rent statsligt rigsansliggende under den danske stats suverænitæt jf. Lov nr. 473, Liste II. Sagsøger har derved en konstitutionel og lovbestemt pligt jf. Whistleblowerloven (Lov nr. 1436) til at lade sagsøgtes ulovlige parallelregulering og devaluering af statskontrollerede sikkerhedscertifikater auditere og undersøge af de øverste statslige og revisionsmæssige revisionsinstanser for at beskytte retssikkerheden og menneskeliv i de arktiske farvande.

• **Fritagelse under bagatelgrænsen og brud på registerloven:** Sagsøgte har overtrådt Inatsisartutlov nr. 62, § 3, stk. 6, som udtrykkeligt fritager mindre erhvervsdrivende med en årlig omsætning under DKK 50.000,- fra licenstvang. Sagsøger dokumenterede DKK 0,- i omsætning. Ydermere har sagsøgte overtrådt Inatsisartutlov nr. 33 af 28. november 2016, § 5, stk. 1, ved at basere påbuddet på faktisk forfaste og urigtige oplysninger (*eqqunngitsunik paasissutissiisoq*). Da det statslige CVR-register sort på hvidt beviser, at Virksomhed først blev stiftet den 18. januar 2026, var det en forvaltningsretlig umulighed at drive ulovlig virksomhed i 2025.

• **Særregler om ejerforhold og CVR som ulovlig parallelregulering:** Det gøres endvidere gældende, at sagsøgtes forsøg på at regulere eller begrænse sagsøgers ret til erhvervsudøvelse under henvisning til lokale særkrav om ejerforhold (såsom krav om 2/3 lokalt ejerskab) savner enhver form for hjemmel. Lovgivningen om Det Centrale Virksomhedsregister (CVR) samt den dertilhørende danske selskabs- og erhvervslovgivning (CVR-loven) er sat formelt i kraft for Grønland via kgl. anordning jf. Inatsisartutlov nr. 33. Kompetencen til at definere, godkende og kontrollere lovlige ejerforhold, selskabsstrukturer samt stiftelse af virksomheder i Rigsfællesskabet ligger eksklusivt under den danske Erhvervsstyrelse. Når sagsøgers virksomhed er gyldigt oprettet og registergodkendt under CVR og branchekoden 791200, har et lokalt civilt departement i Nuuk absolut ingen retlig adgang til at overrule denne statslige godkendelse ved at opstille egne parallelle ejerskabskrav. Dette udgør en eklatant

kompetenceoverskridelse (*ultra vires*). Især når virksomheden er etableret med certificeringer af Erhvervsduelighedsbevis 12 pax og Wilderness First Responder.

• **Tilsidesættelse af Officialprincippet og grove GDPR-overtrædelser:**

Sagsøgte har pure tilsidesat sin forvaltningsretlige undersøgelsespligt ved udelukkende at foretage uformel overvågning (Facebook-stalking) i stedet for en saglig økonomisk undersøgelse før indgrebet. Sagsøger var nødt til at sende sin kontoudtog bare for at bevise sin uskyld, hvilket strider mod persondatalovens (Anordning nr. 1238) princip om dataminimering, som departement har total mangel på hjemmel. Sagsøgte retsstridige udstilling af sagsøgers private ansættelsesforhold hos Avannaata Kommunia under retssagen cementerer myndighedens grove misbrug af personoplysninger.

• **Aktuel retlig interesse og velbegrundet erstatningsansvar:** Sagsøgers retlige interesse er intakt, da licensbetingelserne udgør en permanent trussel mod sagsøgers erhverv, og da påbuddet har forvoldt mærkbare og uoprettelige skader. Myndigheden har udvist grov uagtsomhed og handlet i ond tro. Sabotagen betød, at sagsøgers vitale højsæson i 2026 blev totalt ødelagt, partnerskabet med Nomad Greenland ApS blev saboteret, og en fast ansættelse hos Disko Line blev annulleret, hvilket tvang sagsøger på kontanthjælp. Kravet om DKK 50.000,- i driftstab og DKK 25.000,- i tort for grundløs kriminalisering er fuldt ud rimeligt. Yderligere indtægtsdokumentation afvises, da sagsøger er beskyttet mod yderligere GDPR-krænkelser under sit legitime statslige virke.”

Departementet for Erhverv og Råstoffer har i sit påstandsdokument anført følgende:

”Anbringender til støtte for afvisning af sagsøgerens principale påstand

Til støtte for den nedlagte afvisningspåstand gøres det gældende, at sagsøgeren ikke har retlig interesse i at få prøvet sin påstand. Ifølge påstanden skulle påbud af 27. maj 2026 (bilag 1) være ulovligt og ugyldigt. Påstanden har ingen vidererækkende del og den ses ikke at have betydning i øvrigt uden for sagsanlægget.

For at have retlig interesse i sagen skal sagsøgerens påstand være lovlig og kunne bedømmes retligt, påstanden skal være aktuel, og sagsøgeren skal have en konkret interesse i påstandens prøvelse, se hertil også Ulrik Rammeskow Bang-Pedersen m.fl., Den Civile Retspleje, 6. udgave, 2024, s. 144. Det gøres gældende, at sagsøgerens påstand ikke er aktuel, og at sagsøgeren derfor savner retlig interesse.

Ved indgivelsen af den nye ansøgning af 23. juni 2026 (bilag E) med den opdaterede sikkerhedsplan (bilag F) har sagsøgeren efterkommet påbuddet af 27. maj 2026 (bilag 1) inden for tidsfristen. Sagsøgeren er desuden meddelt turismelicens den 8. juli 2026 (bilag G) på baggrund af ansøgningen af 23. juni 2026. Påbuddet har således ikke længere nogen betydning for sagsøgers retsstilling. En stillingtagen til påbuddets gyldighed i sig selv har derfor heller ingen retsvirkninger for sagsøgeren, og spørgsmålet om påbuddets gyldighed er således ikke længere aktuelt.

Der kan i den forbindelse henvises til Højesterets dom i U 2004.3051 H. Sagen angik Københavns Pædagogseminariums udbud af rådgivning vedrørende en tilbygning. Praktiserende Arkitekters Råd (PAR) havde overordnet nedlagt påstand om, at Københavns Pædagogseminarium skulle anerkende, at udbuddet var i strid med EU-udbudsreglerne. Københavns Pædagogseminarium havde efterfølgende opgivet byggeprojektet. Højesteret fandt på den baggrund, at PAR ikke længere havde retlig interesse, eftersom en prøvelse af påstandene ikke længere havde betydning for PARs retsstilling. Højesteret udtalte desuden i den forbindelse, at hensynet til effektiv kontrol med forvaltningen ikke kunne føre til et andet resultat. Højesteret afviste herefter sagen.

Sagsøgeren savner retlig interesse i at få prøvet påstanden, og den må derfor afvises.

Anbringender til støtte for frifindelse ift. sagsøgerens principale **påstand**

Det gøres gældende, at påbuddet har hjemmel i turismelovens § 14, stk. 1, og at Departementet for Erhverv og Råstoffer ikke har begået sagsbehandlingsfejl, herunder at officialprincippet samt partshøringspligten er iagttaget, og at turismeloven ikke er vedtaget i strid med lov om Grønlands Selvstyre eller internationale traktater m.v.

Turismelovens § 14, stk. 1, giver Naalakkersuisut hjemmel til at meddele påbud om overholdelse af turismeloven. Det følger af turismelovens § 9, stk. 1, at ansøgere om turismelicens skal have udfyldt en skriftlig sikkerhedsplan for de tjenesteydelser, der er omfattet af turismeloven, og som ansøgeren påtænker at udbyde. Sikkerhedsplanen skal opfylde kravene i turismelovens § 9, stk. 2-5.

Sagsøgeren har gjort gældende, at virksomhedens omsætning er under kr. 50.000,- årligt, og at sagsøgeren derfor ikke skulle være omfattet af turismelovens krav om turismelicens, jf. turismelovens § 3, stk. 6, hvorfor påbuddet skulle være ugyldigt. Det bestrides.

Sagsøgerens virksomhed var helt nystartet, og det var derfor ikke muligt at opgøre virksomhedens årlige omsætning. Det er sagsøgeren, der er nærmest til at vurdere den forventede årlige omsætning, og sagsøgeren har valgt at ansøge om turismelicens, selvom en sådan licens kun er nødvendig for virksomheder med en årlig omsætning over kr. 50.000,-. Departementet for Erhverv og Råstoffer måtte derfor kunne gå ud fra, at sagsøgeren forventede at ville opnå en årlig omsætning på kr. 50.000,-, og at sagsøgeren således var omfattet af kravet om turismelicens, eller at sagsøgeren af andre årsager (f.eks. i markedsføringsmæssigt øjemed) ønskede at få meddelt en turismelicens.

Sagsøgeren tilkendegav ganske vist i sin politianmeldelse (bilag D), at han forventede en årlig omsætning under kr. 50.000,-. Sagsøgeren har imidlertid først – i en skrivelse rettet til politiet – givet udtryk for, at dette skulle være hans forventning til omsætningen, efter at påbuddet var udstedt. Departementet for Erhverv og Råstoffer har således ikke på tidspunktet for udstedelsen af påbuddet haft grundlag for at antage, at sagsøgeren ikke skulle være omfattet af kravet om turismelicens. At Departementet for Erhverv og Råstoffer har haft grundlag for at antage, at sagsøgerens virksomhed havde en forventet årlig omsætning over kr. 50.000,-, understøttes desuden af, at sagsøgeren – efter den 5. maj 2026 at være blevet vejledt om, at virksomheder med en årlig omsætning under kr. 50.000,- ikke er omfattede af loven (bilag C) – på ny indsendte en ansøgning om turismelicens den 23. juni 2026 (bilag E).

Det bemærkes i øvrigt, at sagsøgeren først gav udtryk for, at hans virksomhed skulle have en forventet omsætning under kr. 50.000,-, efter udstedelsen af påbuddet den 27. maj 2026, på trods af at han allerede den 5. maj 2026 var blevet vejledt om, at virksomheder med en årlig omsætning under kr. 50.000,- ikke var omfattet af loven (bilag C).

Herudover henledes opmærksomheden på, at sagsøgeren har påstået at have haft ”driftsomkostninger” på i alt kr. 50.000,-, som sagsøgeren kræver i erstatning, jf. sagsøgerens subsidiære påstand, hvilket umiddelbart er svært foreneligt med, at sagsøgeren gør gældende, at sagsøgerens årlige omsætning ikke ville overstige kr. 50.000,-. Dette understøtter, at Departementet for Erhverv og Råstoffers påbud er lovligt og gyldigt.

Påbuddet pålægger i øvrigt først og fremmest sagsøger at indsende en sikkerhedsplan, der opfylder kravene i turismelovens § 9, og en sådan pligt påhviler sagsøger, når han har indsendt ansøgning om turismelicens, uanset om hans virksomheds omsætning måtte være under kr. 50.000,-, jf.

turismelovens § 9, stk. 1, der generelt bestemmer, at ”[a] nsøgere om licens til turistvirksomhed skal have udfyldt en skriftlig sikkerhedsplan [...]”.

Den sikkerhedsplan, der var vedhæftet ansøgningen af 24. marts 2026 (bilag A), var ikke sammensat af en risikovurdering og en beredskabsplan. Sikkerhedsplanen opfyldte derfor ikke kravene i turismelovens § 9, stk. 3, og der var derfor hjemmel til at udstede påbuddet i turismelovens § 14, stk. 1. De certifikater m.v., som sagsøgeren gør gældende, at han er i besiddelse af, ændrer ikke ved, at sagsøgeren skulle udarbejde en sikkerhedsplan i overensstemmelse med turismelovens regler.

Af de ovenfor nævnte grunde bestrides det også, at officialprincippet skulle være tilsidesat. Departementet for Erhverv og Råstoffer har ikke haft nogen anledning til at undersøge nærmere, hvor stor en omsætning sagsøgeren forventede at ville have, idet der ikke har været nogen grund til at betvivle, at sagsøgeren forventede at have en årlig omsætning over kr. 50.000,- eller af andre årsager ønskede en turismelicens. Sagsøgerens synspunkt om, at Departementet for Erhverv og Råstoffer ” udelukkende [har] lagt subjektive observationer fra det sociale medie Facebook til grund for sin afgørelse ” (stævningen, s. 2), er udokumenteret.

Sagsøgeren anfører i stævningen, s. 2, til støtte for sin påstand, at Departementet for Erhverv og Råstoffer har truffet en ” så indgribende afgørelse uden forudgående faktuel verifikation eller dialog med borgeren ”. Heroverfor gøres det gældende, at Departementet for Erhverv og Råstoffer ikke havde pligt til at foretage partshøring af sagsøgeren, eftersom Departementet for Erhverv og Råstoffer ikke var i besiddelse af bestemte oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som sagsøgeren ikke kunne antages at være bekendt med, jf. § 19, stk. 1, i Selvstyrets lovebekendtgørelse nr. 4 af 20. april 2021 af landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Om det af sagsøgeren anførte angående behandling af personoplysninger bemærkes, at det er i overensstemmelse med persondataloven¹ at behandle oplysninger på åbne Facebookprofiler, i det omfang det er sagligt relevant for myndighedens opgaver, jf. bl.a. Folketingets Ombudsmands udtalelse af 9. november 2011 i sag FOB 2011 15-1. Departementet for Erhverv og Råstoffer havde derfor hjemmel til at behandle inddragede oplysninger fra Facebook, jf. persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 5. Ex tunc gøres det gældende, at det ikke har betydning for det som bilag 1 fremlagte påbuds lovlighed og gyldighed, selv hvis behandlingen af oplysningerne

¹ Anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger.

måtte være i strid med persondataloven, idet det er ubestridt, at sagsøgeren udfører virksomhed, der efter sit indhold er omfattet af turismeloven, hvilket oplysningen fra Facebookprofilen blev anvendt til at fastslå.

Sagsøgeren har herudover gjort gældende bl.a., at Departementet for Erhverv og Råstoffer har handlet i strid med lov om Grønlands Selvstyre og internationale traktater, hvilket som nævnt ovenfor bestrides.

I relation til selvstyreordningen bemærkes, at næringslovgivning siden den 1. januar 1985 har været overtaget af hjemmestyret efter hjemmestyrelovens § 4, jf. Statsministeriets oversigt over sagsområder, der er overtaget af Grønlands hjemmestyre (I og II) henholdsvis Grønlands Selvstyre (III) (jf. bilag H).

Turismeloven er således ikke vedtaget i strid med lov om Grønlands Selvstyre. Turismeloven regulerer ikke sikkerhed til søs, flagstatskontrol, registrering af skibe m.v., men fastsætter regler for den virksomhed, der udøves på turismeområdet. Den som bilag 2 fremlagte korrespondance med Søfartsstyrelsen har derfor ingen relevans for denne sags afgørelse, og det samme gør sig gældende for de i replikken nævnte regler om sikkerhed til søs m.v., herunder internationale traktater.

I relation til sagsøgerens bemærkninger om selvstyreordningen for retsvæsenet, politi, kriminalloven for Grønland m.v., er det uklart, på hvilken måde sagsøgeren mener, at vedtagelsen af turismeloven overtræder lov om Grønlands Selvstyre, og på hvilken måde det har betydning for lovligheden og gyldigheden af det udstedte påbud (bilag 1). Det bemærkes, at det er helt sædvanlig praksis, at inatsisartutlove indeholder bestemmelser om, at der kan fastsættes sanktioner i medfør af kriminalloven for Grønland, og dette anses ikke for at være i strid med selvstyreordningen. Det hænger sammen med bl.a., at kriminalloven for Grønland er vedtaget af Folketinget. Det gøres desuden gældende, at sagsøgeren ikke har retlig interesse i at få prøvet, hvorvidt turismeloven på dette punkt skulle være vedtaget i strid med lov om Grønlands Selvstyre (hvilket den ikke er), idet ingen kriminalretlige sanktioner er blevet fastsat over for sagsøgeren som led i det påbud, der er til prøvelse i denne sag (bilag 1).

Påbuddet er derfor lovlig og gyldigt.

Til støtte for afvisning af sagsøgerens subsidiære påstand

Sagsøgerens subsidiære påstand er for upræcis til at kunne indgå i en domskonklusion og må derfor afvises.

Til støtte for frifindelse ift. sagsøgerens subsidiære påstand

Det som bilag 1 fremlagte påbud har hjemmel i turismelovens § 14, stk. 1, og Departementet for Erhverv og Råstoffer har ikke begået sagsbehandlingsfejl, herunder er officialprincippet og partshøringspligten iagttaget. Om påbuddets lovlighed og gyldighed henvises til det anførte ovenfor, afsnit 3.2. Allerede fordi påbuddet er lovligt og gyldigt, og der ikke er begået sagsbehandlingsfejl, er der ikke grundlag for at fastslå, at Departementet for Erhverv og Råstoffer har handlet ansvarspådragende.

Selv hvis påbuddet var truffet på et utilstrækkeligt grundlag, har Departementet for Erhverv og Råstoffer ikke begået sådanne fejl, at der foreligger et ansvarsgrundlag. Offentlige myndigheder er i flere tilfælde blevet frifundet for ansvar for afgørelser, som viser sig at være truffet på et utilstrækkeligt og urigtigt grundlag, jf. Højesterets domme trykt i U 2003.39 H (kommune ikke erstatningspligtig for skønsmæssig forhøjelse af skatteansættelse og inddragelse af hyrevognsbevillinger m.m.) og U 2003.1462 H (Civilretsdirektoratet ikke erstatningspligtig i sag om ægtefællebidrag). Ansvarsgrundlag kræver derfor, at der er begået en rimelig klar fejl, som kan bebrejdes myndigheden, jf. fra retspraksis bl.a. U 2002.1566 H, U 2018.1734 H og U 2023.591 H. Denne betingelse er ikke opfyldt i den foreliggende sag.

De øvrige betingelser for at pålægge erstatningsansvar er heller ikke opfyldt. Sagsøgeren har således ikke godtgjort, at der foreligger et tab. Det bemærkes herved også, at sagsøgeren den 8. juli 2026 blev meddelt en turismelicens (bilag G). Synspunktet om, at sagsøgeren har haft tabte ”driftsomkostninger” på i alt 50.000 kr., samtidig med at sagsøgeren gør gældende, at sagsøgeren ikke var omfattet af turismeloven, fordi sagsøgerens omsætning på et kalenderår ikke ville overstige 50.000 kr., giver ingen mening og understøtter, dels at tabet ikke er dokumenteret, dels at det som bilag 1 fremlagte påbud er lovligt og gyldigt.

Sagsøgeren har heller ikke godtgjort, at betingelserne for tilkendelse af tort er opfyldt.”

Rettens begrundelse og resultat

Sagen angår, om Departementet for Erhverv og Råstoffers påbud til Sagsøger af 27. maj 2026 er gyldigt, og om Departementet for Erhverv og Råstoffer har pådraget sig erstatningsansvar overfor Sagsøger ved udstedelse af påbuddet.

Uanset, at Sagsøger efter udstedelse af påbuddet indsendte fornyet ansøgning om turismelicens og opnåede denne den 23. juni 2026, finder retten, at Sagsøger har fornøden retlig interesse i at opnå en prøvelse af gyldigheden af påbuddet. Retten har herved lagt vægt på de af Sagsøger anførte anbringer til støtte for påstanden om ugyldighed samt den nedlagte erstatningspåstand.

Turismeloven finder anvendelse på turistvirksomhed i form af økonomisk aktivitet og drift, der har til formål at tilbyde tjenesteydelser i form af oplevelser i Grønland fortrinsvis til turister. Loven er en næringslov og dermed indenfor et sagsområde, som er overtaget af Grønlands hjemmestyre.

Efter lovens § 3 må turistvirksomhed kun udøves af den, der er i besiddelse af gyldig licens. Licens udstedes til fysiske og juridiske personer, der opfylder betingelserne i lovens §§ 7-10. Ansøgere om licens til turistvirksomhed skal meddele alle oplysninger, som er nødvendige til myndighedsbehandling af aktiviteter omfattet af loven og licenser til turistvirksomhed samt ved tilsyn heraf, jf. § 4, stk. 1.

Kravet om licens til turistvirksomhed gælder ikke, når den samlede omsætning hos turistaktøren fra en eller flere turistvirksomheder ikke overstiger 50.000 kr. årligt, jf. § 3, stk. 6.

Efter lovens § 9, stk. 1, skal ansøgere om licens til turismevirksomhed have udfyldt en skriftlig sikkerhedsplan for de tjenesteydelser, som er omfattet af loven, og som ansøgeren påtænker at udbyde. Sikkerhedsplanen skal være sammensat af en risikovurdering og beredskabsplan og være ajourført, jf. § 9, stk. 3, og den skal indeholde de i § 9, stk. 5, anførte oplysninger.

Departementet for Erhverv og Råstoffer kan meddele turiskaktører påbud om overholdelse af loven, jf. lovens § 14, stk. 1.

Sagsøger ansøgte den 24. marts 2026 om udstedelse af turismelicens. Han oplyste ikke om forventet omsætning i ansøgningen, og den medsendte sikkerhedsplan opfyldte ikke kravene i loven hertil.

Trods vejledning fra Departementet for Erhverv og Råstoffer den 7. april 2026 om udfærdigelse af sikkerhedsplan og vejledning den 5. maj 2026 om undtagelsesbestemmelsen i lovens § 3, stk. 6, fremkom Sagsøger ikke med den nødvendige sikkerhedsplan eller oplysning om at være undtaget fra kravet om turismelicens til Departementet for Erhverv og Råstoffer, forinden Departementet for Erhverv og Råstoffer udstedte det omtvistede påbud den 27. maj 2026.

Retten finder, at Departementet for Erhverv og Råstoffers påbud af 27. maj 2026 er lovligt og gyldigt. Retten har herved lagt vægt på, at Sagsøger selv ansøgte om licensen, og at han ikke forinden påbuddets udstedelse indsendte den påkrævede sikkerhedsplan eller oplyste om at være omfattet af undtagel-sesbestemmelsen samt oplysningerne om, at Sagsøger stiftede virk-somheden den 19. januar 2026 og efter offentligt tilgængelige oplysninger ud-førte turistvirksomhed.

Det bemærkes i den forbindelse, at Departementet for Erhverv og Råstoffer var berettiget til at inddrage de pågældende oplysninger i sagsbehandlingen, jf. § 6, stk. 1, nr. 5, i Anordning nr. 1238 af 14. oktober 2016 om ikrafttræden for Grønland af lov om behandling af personoplysninger, udførte turistvirksomhed.

På denne baggrund, og da det af Sagsøger i øvrigt anførte ikke kan føre til andet resultat, tager retten Departementet for Erhverv og Råstoffers frifindelsespåstand til følge i forhold til Sagsøgers principale på-stand.

Som følge af det anførte har Sagsøger ikke godtgjort, at Departe-mentet for Erhverv og Råstoffer har handlet ansvarspådragende, og Sagsøger har ikke dokumenteret at have lidt et tab, ligesom Sagsøger ikke har godtgjort, at betingelserne for tort er opfyldt.

På denne baggrund tager retten Departementet for Erhverv og Råstoffers frifindelsespåstand til følge i forhold til Sagsøgers subsidiære påstand.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 20.000 kr.

THI KENDES FOR RET:

Departementet for Erhverv og Råstoffer frifindes.

Sagsøger skal til Departementet for Erhverv og Råstoffer betale sagsomkostninger med 20.000 kr.

Beløbet skal betales inden 4 uger.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 17-09-2026 kl. 12:00

Modtagere: Advokat (L) Azad Taheri Abkenar, Sagsøger, Sagsøgte Departementet for Erhverv og Råstoffer